1834. No. 42.

DRENTSCHE COURANT.

DINGSDAG, DEN 27 MEI.

's GRAVENHAGE, den 20 Mei.

H.H. M.M. de Koning en de Koningin zijn heden ochtend uit deze residentie naar het Loo vertrokken.

— Men schrijft van de Helder, den 21 Mei: Z. M. linie-schip *de Zeeuw* van 90 stukken, kapitein *Rijk*, aan boord hebbende Z. K. H. prins *Frederik van Oranje*, als adelborst, is heden namiddag, benevens de brik *de Snelheid*, kapitein *Ferguson*, van hier naar de [illegible] zee gezeild.

Blijkens eenen staat van [illegible] bevolking in de kolonien der [illegible] Weldadigheid, in het begin [illegible] bedroeg de bevolking in de drie [illegible] 2428 zielen; in de Ommerschans 1200 zielen; te Veenhuizen, in het 1ste gesticht 1544 zielen; het 2de gesticht 1472 zielen, en het 3de gesticht 1419 zielen; te Wateren 84 zielen, en 34 ambtenaren ter algemeene directie, met derzelver [illegible] tezamen [illegible] zielen opgenomen 116 zielen, overgekomen 107, van de desertie teruggekeerd 1, geboren 10; te zamen 328; en van den anderen kant ontslagen 87, overgeplaatst 207, weggeloopen 9, gestorven 18; te zamen 321; zoodat de bevolking der kolonien gedurende gemelde maand met *zeven* zielen is vermeerderd. Op den 1sten April j.l. bevonden zich in de kolonien en werkplaatsen 101 paarden, 1107 koeijen, 349 stuks jong vee, 62 kalveren en 2550 schapen.

— De belgische liberalen zijn voornemens, om van een nieuw geschrift van den abt *de la Mennais* 100,000 afdrukken te laten vervaardigen, die om een klein geld verkrijgbaar zullen zijn, ten einde het werkje, hetwelk, gelijk men zegt, voor de rust van Staat en maatschappij zeer gevaarlijke leeringen bevat, zoo veel mogelijk onder de volksmenigte te verbreiden.

— Den 22 Mei. Sedert eenen geruimen tijd worden de paspoorten van *verdachte* fransche reizigers, welke zich aan onze grenzen aanmelden, hierwaarts opgezonden; ten einde het binnenkomen te verhoeden van de zendelingen der revolutionaire *propaganda*. Het bewind van Frankrijk heeft dezen maatregel van voorzigtigheid (welke kwalijk kan worden gewraakt, daar het zeker is, dat dikwerf dergelijke zendelingen zich hier te lande hebben trachten intedringen) euvel opgenomen, en heeft, als eene wedervergelding, al de Nederlanders, welke zich naar Frankrijk begeven, om het [illegible] van welke zijde, onderworpen aan de noodzakelijkheid van hunne paspoorten naar Parijs te zenden, om aan de grenzen te blijven wachten, tot dat dezelve te Parijs zijn onderzocht. Na vergeefsche pogingen om de fransche regering te doen gevoelen, dat het [illegible] ten harent als algemeene regel geldt, hier te lande slechts als eene uitzondering wordt toegepast, wacht ons gerlang maatregelen, welke de waardigheid der regering [illegible] minder had kunnen verderen, en volgens welke al de fransche reizigers in Nederland op gelijken voet als de Nederlanders in Frankrijk zullen worden behandeld. Zoo [illegible] zullen ook voortaan [illegible] Franschen, uit België komende, worden [illegible], met passen derwaart kunnen terugkeren. [illegible] mogen weten, dat het bevolene toezigt op [illegible] zendelingen niet vruchteloos is geweest [illegible] dat verscheidene dier lieden zijn [illegible] [illegible] over de grenzen [illegible].

— De commissie, door het hof van appel te Brussel met de instructie der plunderingen van den 5den en 6den April belast, heeft hare werkzaamheden volbragt. Het getal dergenen, die onder verdenking in verzekerde bewaring worden gehouden, beloopt omtrent honderd. Aan hunne verdedigers is eenige dagen tijd gegeven, om van de stukken ten processe kennis te nemen en memorien in te leveren.

Tegen de begravenis van het zoontje van prins *Leopold* op den 24sten Mei worden prachtige toebereidselen gemaakt. Men verzekert van meer dan eene zijde, dat de echtgenoote van genoemden prins zich weder in eenen zwangeren toestand bevindt; dat zij ten uiterste neêrslagtig is over den dood van haar kind, en eerlang eene reis naar Parijs zal ondernemen, om, zoo mogelijk, hare droefheid eenigzins te matigen.

— Den 22sten is de Kamer der belgische Gedeputeerden bijeen geweest en heeft de Minister *Rogier* kennis gegeven van het overlijden van het zoontje van prins *Leopold*. De Kamer heeft besloten, dat zij met al hare leden bij de lijkdienst tegenwoordig zal zijn en een adres van rouwbeklag zal aanbieden. De Gedeputeerden hebben gemeend, dat het afsterven van den zoon van prins *Leopold* zeer gewigtige gevolgen kan hebben; dat van nu af aan dient te worden voorzien in het geval dat de prins zonder nakomelingen, of zonder mannelijke nakomelingen, mogt blijven.

PARIJS, den 18 Mei.

Naar men verzekert, is de admiraal *Roussin* niet genegen, om het hem opgedragene ministerie van marine te aanvaarden, en heeft men dagelijks het officiële berigt van zijne weigering uit Konstantinopel te wachten.

— Te Toulon worden bij voortduring militairen, die verdacht worden gehouden van met de republikeinen in verband te staan, ingescheept, om naar Algiers te worden vervoerd.

Men spreekt van bevelen, die te Toulon zouden zijn aangebragt, om nog weder een linie-schip te wapenen.

— Den 20 Mei. De toestand van den generaal *Lafayette*, die reeds eenigen tijd ongesteld was, is gisteren zeer verergerd, zoo dat hij denzelfden avond vijf ure overleden is in de armen zijner talrijke kinderen. Hij had den ouderdom van 77 jaren bereikt.

Men mag niet ontkennen, dat de generaal *Lafayette* een gravé daalt zonder zijne beginselen immer te hebben verloochend, doch het hoofd voor de jakobijnen, evenmin als voor *Napoleon*, te hebben gebogen.

Zijn overlijden schijnt nog al eenigen indruk op de menigte te maken. Sommige lieden echter ontveinzen niet, dat het gelukkig is, dat de held dan twee werelddeelen, die aandeel hebben genomen in vele omwentelingen, [illegible] plaats gehad, eindelijk uit den weg is geruimd. Anderen verhengen zich, zonder juist dergelijke harde taal te voeren, dat der gewelddadige oppositie een voornaam punt van vereeniging is ontnomen.

— Het heeft zich bevestigd, dat de admiraal *Roussin* geweigerd heeft de portefeuille van marine aan te nemen, en wel op grond, dat hij zijne tegenwoordigheid te Konstantinopel in deze oogenblikken als zeer noodzakelijk beschouwde. De Koning heeft den vice-admiraal *Jakob* tot Minister van marine benoemd.

— In Madrid heerscht weder ontevredenheid, wegens het dralen van het bestuur, ten aanzien der tijdsbepaling van de bijeenkomst der Cortes.

— De Onderkoning van Egypte heeft den franschen zee-kapitein *Besson* tot vice-admiraal benoemd. Dit is de eerste maal, dat een christen in een turksch land tot eene zoo hooge waardigheid verheven is.

— Den 21 Mei. Het overlijden van het zoontje van prins *Leopold* heeft in Neuilly [het bijzonder verblijf van het koninklijk gezin] eene diepe neerslagtigheid gebaard, en ook eenigen nadeeligen invloed gehad op den prijs der belgische fondsen. Men wacht eerlang *Leopold*, zoo wel als deszelfs echtgenoote, in deze hoofdstad.

— Men meld uit Madrid van den 14den April, dat het bewind der Koningin eindelijk tot het besluit is gekomen, om den tijd van de bijeenkomst der Cortes te bepalen, en wel tegen den 24sten Julij aanstaanden. De kapitein-generaal van Nieuw-Castilie, immers, heeft dienaangaande het navolgend Bevel erlangd: H. M. de Koningin heeft, op voorstel der ministers, bepaald, dat de plegtige opening van de vergadering der algemene Cortes des Rijks den 24sten Julij van dit jaar zal plaats hebben. U. E. zal zich alzoo met den Bestuurder van het hoofdstedelijk Madrid behooren te vereenigen, ten einde de gebouwen in gereedheid te doen brengen, in welke beide de *estamento's* hunne zittingen zullen houden.

Men meldt voorts uit Madrid, dat het bewind door een courier is onderrigt geworden, dat de Bedrijven den 7den dezer hebben genomen van C. Ambres.

FRANKFORT, den 18 Mei.

Men schrijft uit Berlijn, van den 16. Mei: De minister *Apollon* is uit Weenen alhier teruggekomen.

— Men meldt uit Rome, dat in de laatste tijden in den Kerkelijken-Staat verscheidene brieven en papieren, die ijver-schrijft behelsden, zijn opgevangen; men vermoedde, dat die stukken van de propaganda in Parijs afkomstig waren.

— Den 20 Mei. Uit Weenen, van den 11den Mei, schrijft men, dat de meeste Duitsche Ministers [illegible] verzocht [illegible] ferentien spoedig zouden gesloten worden. Een Nederlandsche courrier was naar 's Gravenhage, en een Fransche naar Parijs vertrokken; hunne depeches hadden, naar men dacht, betrekking op de belgisch-hollandsche geschillen.

— Het dagblad van Augsburg bekelst een berigt, gedagteekend uit Frankfort van den 11den Mei, betrekkelijk de te Biberich gevoerde onderhandelingen omtrent de zaak van Luxemburg, waarin de schrijver in de eerste plaats zijn vroeger gegeven berigt herhaalt, dat laatstelijk door den Hertog van Nassau gewigtige bedenkingen gemaakt, en daardoor groote moeijelijkheden opgerezen zijn, nadat men in de maand April gemeend had, dat genoemde vorst zijne toestemming tot het afstaan van het waalsche gedeelte van Luxemburg aan België zoo goed als werkelijk verleend had. Daarna meldt de schrijver het volgende:

»De bedenkingen van den Hertog maken het voorerst zeer onzeker of wel spoedig eene familie overeenkomst zal tot stand komen, dan of men niet genoopt zal zijn, om in de eerste plaats tot andere middelen van beslissing zijne toevlugt te nemen, opdat ten minste iets in de zaak geschiede. Er is weinig aan te twijfelen of de Koning der Nederlanden wenscht eindelijk eens eene vereffening met alle belanghebbenden tot stand gebragt te zien, en zal tot dit einde opofferingen doen, maar deze opofferingen zouden zijne krachten niet behooren te boven te gaan, gelijk

het zich aan den anderen kant bevestigt, dat de Hertog van Nassau geneigd is, den Koning te helpen, maar niet te zeer ten koste van de regtmatige aanspraken der Agnaten. Nu acht de Koning der Nederlanden zich niet in de gelegenheid, om aan de wenschen der Agnaten te voldoen; deze laatstgenoemden vreezen daarentegen voor de verantwoordelijkheid, waaraan zij zich door het aannemen van de aangeboden schadeloosstelling jegens hunne tijdgenooten en nakomelingschap zouden blootstellen. Zoo blijft de zaak op nieuw onafgedaan, en, te oordeelen naar den tegenwoordigen stand van zaken, kan er nog veel tijd verloopen, eer dezelve beslist is, ten zij de Hertog van Nassau weder tot andere gedachten mogt komen, of geheel onverwachts zich gunstige omstandigheden mogten opdoen."

Bij de beraadslagingen onlangs in de vergadering van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gehouden over het ontwerp van wet betreffende de voorziening in de rentebetaling op den 30sten Junij aanstaande, heeft de heer *van Alphen* het volgende voorgedragen:

[*vervolg van Nr. 40.*]

In dien stand van zaken noopt ons alles om door gepaste middelen onze rustige houding te bewaren en te vestigen, ten einde de toekomst te kunnen afwachten, die waarlijk voor ons minder donker is dan voor anderen, als wij wijs en omzigtig handelen; wij mogen dit, zonder zelfverheffing dankbaar erkennen, maar moeten tevens beseffen, dat rustige houding te bewaren en overspanning onmogelijk te zamen kunden [illegible] van die houding komt alles aan, [illegible] Mog. Heeren! wij moeten het ons niet verbergen, treurig zijn de kenteekenen der tijden.

Men spreekt van ontbinding van een groot rijk in het Oosten van Europa en van de verzwakking en het verval van het Mahomedanisme. Een groot dichter, die zijne inspiraties noch van het fatalisme noch van het materialisme ontleend heeft, heeft in de Kamer van afgevaardigden in Frankrijk dat onderwerp behandeld, en den zegen van onze beschaving en verlichting aldaar willen overbrengen, en zelfs dat ontwerp willen dienstbaar maken aan het behoud van vrede en rust in Europa.

Dat is welwillend, dat is liefderijk, en zoo kan en zal christelijke beschaving eens tot weldaad worden, dat wenschen alle weldenkenden met hem; maar dat is poëzy, Mijne Heeren! en thans voorzeker nog een droombeeld, waartegen het bloed van burger- en broeder-oorlogen, met moord en plundering, schreeuwt als in de eerste wereld het bloed van Abel tegen Kain. Moderne verlichting uit de fransche revolutie afkomstig argumenteert met mitraille en verwijst den vrede en de verzoening naar het graf. Teregt zeide Frederik de Groote, dat Hij eene provincie willende straffen, haar door de moderne verlichters zoude laten regeren. Ik heb ook, en 15 jaren lang, geleefd en broederlijk geleefd onder volken van die godsdienst, waar nog geloof en eendheid van geloof en innig verband tusschen godsdienstige en burgerlijke voorschriften bestaat, en ik heb ook beleefd de invasie, de ongeduldige, haastige, ontijdige invasie van beschaving zonder geloof, en administratie zonder moreele kracht, op dat te zamen hangend zamenstel van godsdienstige en burgerlijke inrigtingen welke invasie steeds het aanwezen van eene groote militaire magt, groote geldopofferingen en een uitstekend personeel noodzakelijk maakt. Op Java heeft dit verbroken verband, die indringing en opdringing der verlichting met al de illusien, hebzucht en heerschzucht, die het kenmerkt, een oorlog ten gevolge gehad, die vijf jaren door het herlevend Mahomedaansch fanatisme is gaande gehouden, en de Hemel geve, dat Sumatra niet door gelijksoortige oorzaken onrustig en beroerd blijve: dat land, in honderd onafhankelijke staatjes verdeeld, die zeer voor opstoking vatbaar zijn, is niet gemakkelijk onder een regelmatig beheer, belasting en productie-stelsel te brengen. Ikkoester zulke hoog gespannen verwachtingen van onze verlichting niet, en vooral niet van de wijze, waarop ze voortgeplant wordt.

Ons ongeduld wil in jaren realiseren, waartoe misschien de Voorzienigheid eene reeks van eeuwen bestemd heeft.

Laat Europa tot haar eigen boezem terug keeren, en dan vraag ik: waar bestaan meer bestanddeelen van ontbinding dan in de tegenwoordige gesteldheid van Europa en de Europesche staatkunde? Wij spreken van verlichting en van groote beginselen — bestaat er een enkel beginsel, dat algemeen erkend of geloofd wordt? Wij beven terug voor de gevolgtrekkingen van onze eigene logica!

Omdat het heilig verbond der vorsten, hoe edel ook het doel geweest zij, de nationaliteit der volken niet genoeg ontzien heeft, wil de tegenpartij een heilig verbond van volken vestigen op opstand en omkeering van de geheele maatschappij, en toenemende nationale haat is het gevolg van plans van verbroedering.

Omdat de volken behoefte hebben aan de wettigheid hunner regeringen te gelooven, wordt hun dit geloof of opgedrongen of ontrukt, en wat stelt de tegenpartij daarvoor in de plaats? eene legale fictie, eene wezenlijke decoptie, een illusoir principe, dat zonder toepassing is.

Zal Europa dan niet eindelijk begrijpen, dat staatkunde zonder moraal niet kan bestaan: dat van alle wetenschappen, de valschste, de bedriegelijkste, de verderfelijkste is, moraal zonder eenige stellige godsdienst, die alleen verzoenen kan?

En als die strijd van beginsels, welke geen hooger principe erkennen, en welke door geen menschelijk verstand ooit kunnen verzoend worden, alle kwade driften tot een paroxisme van haat opgevoerd hebben, dan vordert men onbeperkte vrijheid, schoon vrijheid nooit het doel geweest is van de vereeniging der menschen in maatschappijen, maar wel orde, rust, geluk en veredeling van het individu door sociale betrekkingen en als die strijd op leven en dood overal georganiseerd wordt, dan staat er eene andere partij op, die plaatst zich deftig in het midden, tusschen twee afgronden, en na vijftien jaren comedie gespeeld te hebben, transformeert die partij zich in strenge zedemeesters en predikt de zuiverste moraal, met betooverende welsprekendheid, maar vergeet wat Demosthenes eens aan de Athenërs zeide:

Medeburgers! hoe meer wij den roem hebben van welsprekendheid, hoe meer wantrouwen andere volken stellen op onze beleften

En wat is die welsprekendheid, in vergelijking met die der ouden? waarlijk zij spreekt niet als magthebbende, maar wel als de schriftgeleerden.

Treurig is ook die staatkunde ten gevolge van welke onze oudste bondgenoot, op het sleeptouw van het oud versleten jacobinisme, ons ter mishandeling overgeleverd heeft aan zijne nieuwe geallieerden om dat punt van onze verdediging te bemagtigen, waarop Napoleon zulk een hoogen prijs stelde, waarvoor bij plans beraamde, die voorzeker nog niet opgegeven zijn; en welke eene heerlijke rol had die anders zoo edeldenkende natie op zich kunnen nemen! Als zij bij den val van eene magtige dynastie beantwoord en voldaan had aan de hooge missie, die hare onafhankelijke positie haar aanwees dan had zij aan een groot volk in bedwelming raad en bij

staat kunnen verleenen, die hetzelve tot heden zouden verborgen en Europa in rust zouden gehouden hebben. Maar, treurig is de strekking van die staatkunde, die de gevolgen van opreer en brandstichting onder hare hoede beschermd kennt en de Belgische gruwelen altijd past dig behandeld en dat misgeboorte van modelooze wijsheid altijd begunstigd heeft.

Kan Europa dan verwachten iets anders te maaijen dan hetgeen zij gezaaid heeft?

Maar die staatkunde kan op den duur de bedoeling der Mogendheden niet zijn; voor gansch Europa is het van belang, dat aan Nederland regt gedaan worde, dat er een einde gemaakt worde aan die wereldsche politiek zonder kracht, welke eerst het protokol van Januarij 1831, daarna de 18, en toen de 24 artikelen gedecreteerd heeft gehad, welke laatste in de Belgische kamer een *chiffon de papier* zijn genoemd geworden; en werkelijk bevat dat traktaat van November 1832 bepalingen, die in de toepassing onuitvoerbaar zijn gevonden.

Onbegrijpelijk is die verblinding geweest, die vrijwillige zelfverloochening verwacht heeft van de beleedigde partij, tegen over toenemende begunstiging en partijdigheid voor den beleediger, en verzoeningsgezindheid veronderstelt heeft bij den laatsten, die gevleid en geprezen wordt; voor geheel Europa is het gevolg er van geweest *toenemende verwarring; quem Deus vult perdere dementat.* Ongelukkige verblinding.

Die staatkunde kan op den duur niet blijven bestaan. Dat zij zich hoe eer hoe beter stellig verklare.

Ik sla geen geloof aan den haat van de geheele Belgische natie jegens ons, welke moeite men zich ook gave om den hartstogtelijken geest door plunderingen te vermeesteren. België [illegible] vriendelijkheid en verlangen naar [illegible] geloof aan de liefde van de meesten, die veel [illegible] vrienden ik ook in België gevonden heb; maar ik sla geen geloof aan de mogelijkheid van verzoening door scheiding, en vermeen, dat daartoe het beste en eenige middel bestaat in grondige vermindering van onze gewapende heidning; en ook dit is het eenige middel om onze bedaarde rustige houding voor [illegible] te bewaren, welke alsdan eene weldaad voor Europa kan worden. *(Het vervolg hierbij)*

Getrouwd;

W. ALINGH BULTHUIS, van Groningen,
en
A. B. SLOT.

Meppel, den 24 Mei 1834.

Heden overleed, na langdurige zukkeling, aan gevaal van kreeftziekte, onze geliefde en teederbeminde moeder, *Everdina Meursen*, in den gezegenden ouderdom van 83 jaren. Diep bedroefd over dit ons treffend verlies, geven wij kennis aan vrienden en bekenden, hunne verzoekende van bijzijn van rouwbeklag verschoond te blijven.

Diphoorn den 22 Mei 1834.

Namens Broeders en Zusters,
J. MEURSEN.

AANKONDIGING.

Op dingsdag den 10den Junij aanstaande, des voormiddags tien uren, zal door den Gouverneur der provincie Drenthe, in het Gouvernements-huis te Assen, openbaar worden aanbesteed de levering van navolgende kleedingstukken voor driemaal dertig veldwachters, en wel voor elk derzelve:

a. een buis van grijs gemeleerd laken.
b. twee lange broeken van blauwelijds laken.
c. een jas van zwart Karsaai.
d. een paar slobkousen van zwart Karsaai.
e. een halsdas van zwart laken met koperen gesp.
f. een pet van zwart leder met [illegible] klep.

alles, zoo in stoffage en kleur als in [illegible] en snede, overeenkomstig de modellen, welke door [illegible] van af dingsdag den 27sten dezer, in het [illegible] huis te Assen zullen kunnen worden bezigtigd; [illegible] neer ook de voorwaarden van aanbesteding zoo [illegible] als te Assen, bij *P. Hofstee* in de Stads-herberg te Groningen, bij *H. van der Laan*, te Zwolle, bij *Harmsen* in het *Heeren Logement* te Meppel, bij *H. Bruintjes* aan de Venebrug, [illegible] te Koevorden, bij de wed. *van Tarel* in de koppel paarden, voor een ieder ter lezing voorhanden zullen zijn.

Assen, den 24 Mei 1834.

De Gouverneur der provincie Drenthe,
D. J. VAN ZWIJCK.

[illegible] GEEST.

ZEERREDE OVER HAND. 2 : 1 — 4; DOOR
Dr. *M. LUTHER.*
UIT HET HOOGDUITSCH VERTAALD DOOR
J. KONINGSBERGER.

Deze Leerrede wordt á THEN [illegible] bij de Boekhandelaars wed. van [illegible] & Van [illegible], te Rotterdam, en te [illegible] te Assen bij *G. van Gorcum*, en te Meppel bij Wed. *Vijfeecken & Zoon*, en verder alom.

Op vrijdag den 6den Junij 1834, des avonds te 7 uur, zal, ten huize van de weduwe *J. Peeters* te Meppel, en overstaan van den Notaris Mr. G. [illegible] *Kuyphuis*, publiek en finaal worden verkocht: Een OVERDEKTE PRAAMSCHUIT, houdende 52 Tons, bevoeren door *Evert Kruithof* en luxelijk door *Gerrit Heimans* bevaren geweest, thans liggende aan de *Maat* te Meppel en zoo als zij zich zelve en treil en verder opgoed daarbij en daartoe volgens Inventaris aanwezig en behoorende.

PRIJS-COURANT DER NEDERL. EFFECTEN.

Amsterdam, den 23 Mei.

Werk. Schuld 2½ pct.	51⅛ à 52⅛	Amort. Syndicaat	90⅛ à 91
Dito 3 pct.	97⅛ à 97⅝	Obl. Oorlogsl.	100⅛ à 101
Kans-billetten	23⅛ à 23⅜	Schatkist-billetten	101 à 101⅛

Te *Assen*, *bij* C. VAN GORCUM, *Provincialen Drukker.*